

DELHI PUBLIC SCHOOL, CHANDIGARH

Summative Assessment-I, Session 2014-15
Class : VIII, Subject : Sanskrit (Sample Paper)

समय – 2¹/₂ घंटे

पूर्णांक – 75

नाम : _____ कक्षा/वर्ग : _____
अनुक्रमांक : _____
निरीक्षक का नाम और हस्ताक्षर : _____

प्रश्न 1 गद्यांशम् पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखतः— (10)

उद्यमः खलु मानवस्य प्रधानतमः बन्धुरस्ति अयम् एव मानवस्य विपत्तिं दूरीकराति उद्योगिनः विदेशः स्वदेशः इव भवति खगाः उद्यमेनैव भोजनं सञ्चिवन्ति पिपीलिकाः उद्योगं कृत्वा अन्नं एकत्रीकुर्वन्ति उद्योगी मूषकः विडालं दृष्ट्वा धावति उद्यमी मृगं धावित्वा आत्मानं रक्षति उद्योगस्य एषः प्रभावः यत् मानवः अद्य मीनः इव जलमध्ये संचरति खगः इव आकाशे उत्पतति

1. एकपदेन उत्तरत –

(क) कः मानवस्य प्रधानतमः बन्धुः अस्ति ?

(ख) खगः इव मानवः कुत्र उत्पतति ?

(ग) पिपीलिकाः किम् एकत्रीकुर्वन्ति ?

(घ) मीनः कुत्र संचरति ?

2. पूर्णवाक्येन उत्तरत –

(क) उद्योगः मानवस्य किम् दूरी करोति ?

(ख) उद्योगस्य कीदृशः प्रभावः वर्तते ?

3. निर्देशानुसारम् उत्तरत –

(क) 'सुखम्' पदस्य किम् विपर्ययः अत्र लिखितः? (दुःखम्/विपत्तिम्)

(ख) 'प्रधानतमः बन्धुः' अत्र किम् विशेषणम् अस्ति ?

4. गद्यांशस्य उचित शीर्षकं लिखतं

प्रश्न 2 शुल्क-क्षमा-प्रार्थना-पत्रम् उचितपदैः पूर्यत :-

(5)

सेवायाम्

(1) _____

(2) _____

जयपुरम्

मान्यवर,

सविनयं निवेदनम् यत् मम (3) _____

कार्यालये एक

लिपिकः (4) _____

तस्य मासिकं वेतनं

(5) _____

येन परिवारस्य (6) _____

पालनपोषणं (7) _____

धनाभावे

(8) _____

बाधा (9) _____

प्रार्थना

अस्ति यत् शिक्षा-शुल्क-दानात् मुक्तिः दीयताम् अत्र भवन्तः

धन्यवाद सहितम्

(10) _____

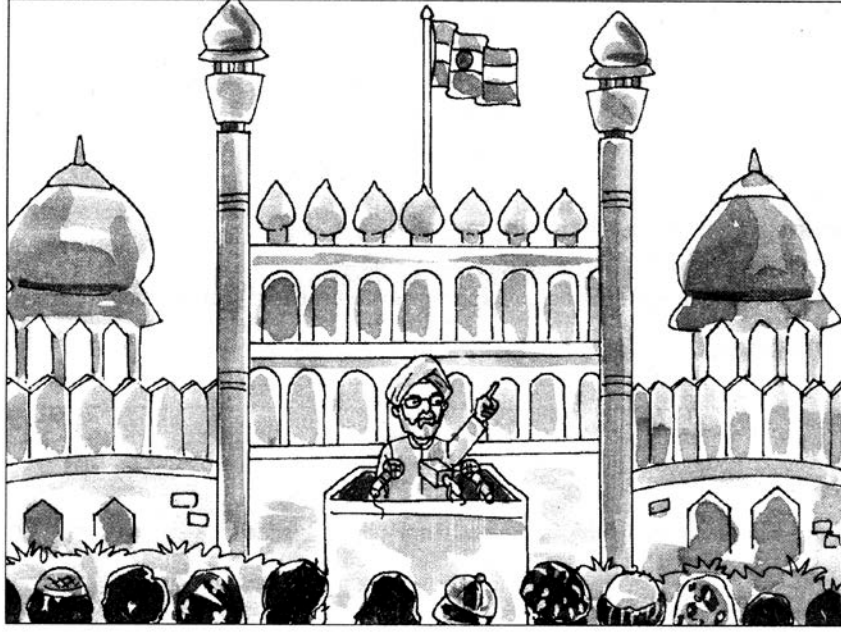
शिष्यः,

अर्चितः

मंजूषा – जनकः, शिशु निकेतन विद्यालय, प्रधानाचार्या-महोदया, भवतः, अध्ययने, भवितुम् शक्नोति, अपि न भवति, अस्ति, सम्यक् प्रकारेण, न्यूनम् अस्ति

प्रश्न 3 मंजूषायाः शब्दान् नीत्वा चित्रस्य वर्णनम् पंचवाक्येषु कुरुतं

(5)

मंजूषा — राष्ट्रीयपर्वः, प्रधानमंत्री, ध्वजः, स्वतन्त्रदुर्गम्, स्वतन्त्रता-दिवसः, दर्शिकाः,
बाल्मा, राष्ट्रसंदेशम्, भारतदेशः, प्रतिवर्षं

प्रश्न 4 (क) वर्णविच्छेदं कुरुत :-

(5)

- (1) करिष्यामः — _____
- (2) वर्षा — _____
- (3) कार्यम् — _____
- (4) उत्पत्तिः — _____
- (5) गणितम् — _____

(ख) वर्ण संयोजनम् कुरुत :- (5)

- (1) श् + ऐ + ल् + ई _____
- (2) भ् + अ + क् + त् + इ + विसर्गः) _____
- (3) द् + व् + आ + र् + इ + क् + आ _____
- (4) क् + ऋ + ष् + अ + क् + अः _____
- (5) ग् + अ + च् + छ् + अ + त् + इ _____

प्रश्न 5 उचित धातुरूपैः वाक्यानि पूरयतं (6)

- (क) बालकः पाठं _____ (पठ्-लृट्-लकारे)
- (ख) अहम् असत्यं न _____ (बुद्-लट्-लकार)
- (ग) धेनु दुग्धं _____ (दा-लृट्-लकार)
- (घ) भोज एक प्रतापी राजा _____ (अस्-लङ्-लकार)
- (ङ) बालकः भोजनम् _____ (खाद्-लङ्-लकार)
- (च) सेविका कदा _____ ? (गम् लृट्-लकार)

प्रश्न 6 शुद्धं पदं कोष्ठकात् चित्वा रिक्त स्थानानि पूरयतं (6)

- (क) तेषु _____ रामः निपुणः (बालक सप्तमी)
- (ख) _____ परितः पुष्पाणि सन्ति (लता द्वितीया)
- (ग) सः _____ मिष्टान्नं यच्छति (कवि चतुर्थी)
- (घ) अहम् _____ न पठामि (युष्मद् द्वितीया)
- (ङ) रामः _____ मित्रम् अस्ति (अस्मद् षष्ठी)
- (च) जनाः _____ पठन्ति (अध्यापक)

प्रश्न 7 अनुच्छेदं पठित्वा प्रश्नान् उत्तरत :-

(5)

कस्मिंश्चित् वन – प्रदेशे प्रचण्डः नाम शृगालः प्रतिवसति स्म कदाचित्
क्षुधापीडितः सः नगरं प्रति अगच्छत् तत्र तं दृष्ट्वा कुक्कुराः तं प्रति अधावनं
सः प्राणभयात् एकम् रजकगृहम् प्राविषत् तत्र नीलरसपूर्णम् पात्रम् आसीत्
सः तस्मिन् पात्रे अपतत् नीलवर्णः चाभवत्

उत्तरान् लिखत :-

क) प्रचण्डः कुत्र प्रतिवसति स्म ?

ख) सः प्राणभयात् कुत्र प्राविषत् ?

ग) तत्र नीलरसपूर्णम् किम् आसीत् ?

घ) शृगालः कुत्र अपतत् ?

ङ) अधावनं पदे कः लकारः

प्रश्न 8 श्लोकम् पठित्वा उत्तरान् लिखत :-

(5)

गौरवं प्राप्यते दानात् न तु वित्तस्य संचयात्
स्थितिः उच्चैः पयोदानां पयोधीनां अधः स्थितिः

क) दानात् किम् प्राप्यते ?

ख) पयोदानां स्थितिः कीदृशी ?

ग) केशाम् अधः स्थितिः भवति ?

घ) वित्तस्य संचयात् किं न प्राप्यते ?

ङ) 'दानात्' पदस्य विपर्यय लिखत

प्रश्न 9 प्रश्नानिर्माणं कुरुतं

(5)

(क) अध्यापकः क्रुध्यति

(ख) सर्वदा आचार्यस्य प्रियं कुर्यात्

(ग) चित्राणि दर्शयित्वा अक्षरज्ञानं कारयति

(घ) कुक्कुरः गृहरक्षां करोति

(ङ) सः ममोपयोगं न जानाति

प्रश्न 10 सन्धिम् सन्धिच्छेदम् विच्छेदं वा कुरुतं

(5)

(क) राजा + आदेशः

(ख) सती + ईशः

(ग) नरेशः

(घ) प्रश्न + उत्तरम्

(ङ) जन + एकता

प्रश्न 11 संस्कृते लिखत –

(4)

30

11

12

8

6

24

16

5

प्रश्न 12 प्रत्ययान् विभज्य लिखत –

(5)

क) पठितुम्

ख) हत्वा

ग) आनीय

घ) श्रुत्वा

ङ) द्रष्टुम्

प्रश्न 13 पद परिचय दीयताम् :-

(4)

(क) यूयम्

(ख) विश्रामगृहे

(ग) आवाम्

(घ) चलिष्यामि